

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

PANOPTIKUM

Jakub Hájek

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program B8206 Výtvarná umění

Studijní obor Sochařství

Specializace Socha a Prostor

Bakalářská práce

PANOPTIKUM

Jakub Hájek

Vedoucí práce: Prof. ak. soch. Jiří Beránek

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

; Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, květen 2014

podpis autora

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	6
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	9
3 OBSAH A CÍL PRÁCE.....	10
4 PROCES PŘÍPRAVY A TVORBY.....	14
5 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE.....	17
6 POPIS DÍLA.....	20
7 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	21
8 SILNÉ STRÁNKY A SLABÉ STRÁNKY.....	22
10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	23
RESUMÉ.....	24
SEZNAM PŘÍLOH.....	26

Chtěl bych poděkovat ateliéru a jeho vedení. Své rodině za nezměrnou podporu. Své snoubence za to, že je schopna mi být parťákem a oporou. A také přátelům, bez Vás by nebylo tolik intenzivních prožitků.

Motto: „Pro touhu, pro touhu po kráse děkuji za ošklivost“¹

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Život a smrt, láska a touha patří mezi nejintenzivnější projevy existence, kterou samu o sobě stojí za to zkoumat a reflektovat. Vnímat, byť i její nejextrémnější projevy a to nejextremněji, pouštět se skrze sám sebe do jejich mapování, tím se otevírá dobrodružná, ale také složitá a velmi nebezpečná cesta. Tuto cestu jsem si vybral a to se mi stalo drogou s oběma pozitivními i negativními znaky. Na jedné straně člověk může vnímat do určité míry prozření, zvyšuje se mu citlivost, ale s druhou přichází pochybnost, chaotičnost, úzkost a destrukce. V mém případě zasahuje a do značné míry určuje charakter mé tvorby ta druhá temná stránka.

Způsob mého uvažování o životě a opravdové zkušenosti se postupně začaly promítat do mé tvorby a staly se její součástí. Do svých prací se snažím vložit autenticitu, byť subjektivní, to mi poskytuje pevnou půdu pod nohama. Je pro mě těžko představitelné, že bych pracoval na dlouhodobějším úkolu, a ten by nebyl podložen nebo by nebyl poznamenán životní etapou, ve které vzniká.

Po nástupu na vysokou školu, na obor Sochařství, mne mnohem více než práce v materiálu uchvátilo modelování. Postupem času, vedle neustálého trénování, jsem si začal uvědomovat jeho výtvarné možnosti, odkrývat tajemství tohoto

1 Karel Kryl, Děkuji

média, které vedou i k ideovému podložení sochařské práce.

V rámci sochařství mi právě modelování poskytuje možnost se lépe v rámci hmoty vyjadřovat. Na rozdíl od práce s přírodními materiály s krystalickou nebo vnitřní pevnou organickou strukturou (vyžadující skulptivní přístup) mi poskytuje kontrolu - možnost vyjádřit lépe co je ve mně, a také pouze to, co je ve mně. Struktura dřeva a kamene mě nutí, pokud jsem citlivá bytost, se přizpůsobit a poslouchat „vnitřní duši“, a tedy mít určitý distanc. Dobrá práce vzniklá z těchto materiálů má povětšinou co do činění s přítomností víry v Boha. To také souvisí do určité míry s volbou mezi figurací a abstrakcí.

Celkově je v umění důležité jít do hloubky, která rezonuje ven. Hlína to dělá jinak. Touha, to co je bytostně vnitřní vytáhnout ven, se v rámci tohoto média projevuje strukturou povrchu, který má pro mě expresivní charakter a je jako představy křehký a deformovaný. Velmi důležitým momentem je přítomnost doteku. Modelování je pro mne jako vkládání kusu sebe sama, psychického rozpoložení a zároveň i určité etapy, ve které se ocitám. Výsledná socha se pro mne stává jakýmsi deníkovým záznamem, objektem, který konzervuje.

Mé dosavadní práce se tématicky vyznačují touhou zobrazit zlomové znaky existence. Snažil jsem se mapovat emoce a představy s nimi spojené. V prvním ročníku jsem se zabýval zachycením okamžiku mezi životem a smrtí (Srna), dále jsem se pokoušel existenciální úzkost ukázat co nejpovrchnějším způsobem (Vanitas vanitatum). Na Vanitas jsem navázal i v případě Sbírký

broučků, dále jsem se pokoušel mapovat lásku a touhu v co největším spektru poloh, a to jak v rovině faktické, i v rovině představ (Láska je když...).

V rámci výrazových prostředků jsem zvolil raději zobrazovat jevy, objekty a bytosti svým charakterem křehké, vystavené ve zraněné poloze či ve vypjaté situaci. Snažil jsem se pracovat s kontrastem. Odděloval jsem způsoby modelace, aby co nejlépe odpovídaly emocím. Cílem bylo, abych diváka nenechával chladným, pokoušel jsem se svou prací vzbudit co možná nejintenzivnější emoce. I když obsahují symboliku, je pro mě důležité různá individuální interpretace mé práce, neničit to a neznásilňovat diváka doslovnou popisností obsahu, ve kterém sám pro sebe uzavírám i své životní zkušenosti. Uzamykání psychického a citového rozpoložení v konkrétním období, kdy práce vznikala, nejenom značně ovlivnilo její charakter a podobu, ale stává se to pro mě subjektivní funkcí mé práce.

Podobně je to i u mé bakalářské práce. Snažil jsem se, aby nesla znaky mé tvorby, ale také aby k nim i retrospektivně odkazovala. Již delší dobu mám pocit, že se ocitám pro mne ve velmi důležitém a zlomovém období. Přemýšlím o svém místě na tomto světě, o tvorbě, která se stala neoddělitelnou součástí mého života. Směr, kterým jsem se vydal, není podle mého názoru špatný, jen vykazuje temné znaky, a to mě, pochopitelně, s mým důrazem na opravdovost, vyčerpává. Bakalářská práce je významným soubojem sám se sebou a snad i bude uzavírat samotné temné období mé tvorby.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Téma "Panoptikum" byla jasná volba. Jak již bylo zmíněno, je pro mě důležitá návaznost mé práce. Již v předchozích pracích a nebo i v kresebných figurálních studiích jsem se zabýval, v rámci expresionistické zásady, zobrazováním vnitřního stavu věci. Samotná podoba podléhá rovině představ a emocí. Tedy mi nešlo v zásadě o to, využít toto téma v rámci zobrazení popisných fyzických anomálií, ale využít ho v alegorické rovině, podobně jako ve filmu Zrůdy a nebo v Kafkově Proměně. Podoba zrůd je pro mě spíše odkazem na stav jejich společnosti i na jejich individualitu.

Následně přišla otázka: co takto zobrazit a vystavit? Společenské komentáře v kontextu výtvarného umění jsou mi nesympatické, protože angažovanost tématu svou silou oslabuje vnitřní hloubku. Nezbývalo nic jiného, než sám pro sebe pátrat po něčem, co je pro mě samotného autentické a co zároveň v panoptikálním smyslu² vystavit. Volba padla na znak moji tvorby, na charakter mé dosavadní práce.

2 Ve smyslu panoptika jako souboru lidských kuriozit.

3 OBSAH A CÍL PRÁCE

Socha by měla být sochou, tedy vizuální a myšlenková část by měly být v určitém poměru, kdy vizuální a estetický dojem zabírá zhruba 70% a maximálně 30% patří komentáři. Přesto následující text je možná ještě hutnější než oněch 30%. Přál bych si, aby to bylo bráno jako nutnost popsat způsob, jak přistupuji ke své tvorbě jako takové, ale je to také exkurz do způsobu uvažování o mé práci.

Když jsem se ohlédnul za posledními třemi roky, tak se mi začaly objevovat nové souvislosti. Snažil jsem se průběžně navazovat a vytvářet spojitost mezi jednotlivými díly, ve kterých se snažím mapovat nejintenzivnější existenciální rysy. Výsledkem bylo, že se v nich znakově objevuje křehkost, destrukce, zranitelnost a bolest, jako by byly napadeny nemocí, nemocí temnoty. Tuto etapu bych chtěl vnitřně uzavřít, z důvodu vlastního pocitu se posunout někam dál, a také vzhledem k psychické náročnosti, která vyplývá z řešení těchto intenzivních témat.

Nejlepší volbou mi přišlo zobrazit pomocí alegorie onu temnou nemoc, navíc jí dát určitý retrospektivní smysl, který by vše zastřešoval do cyklu. Cykličnost času a fantazie - návrat a zrození a smrt a znovu a znovu a znovu. To je jedna z nejděsivějších představ, navíc oděná do existenciálního hávu, tedy neschopnosti člověka z cyklu vystoupit, ovlivnit jej a zamezit mu, aby propukl znova. Je třeba se z této noční můry vzbudit a zvítězit nad ní, to lze jen jejím zkoumáním a popisem. Strach mizí, pokud je jeho objekt rozpoznáný. Stvoření, ve smyslu vizuálního

pojmenování mé temnoty, mi umožní být snad silnější než ona.

Pro alegorizaci výjevu, jsem si vybral ženu, a to hned z několika důvodů. O tom, že temnota má ženský rod, snad není potřeba se ani zmiňovat. Důležité je, co ideově, a jako výrazový prostředek, žena znamená. Ideová část obsahuje určitou kolektivní paměť – i bez nutnosti víry v Boha je naše kultura ovlivněna tisíciletými křesťanské víry. Vynecháme – li pannu Marii a armádu katolických světic, je žena právě Evou. Eva je bytost živočišná, nepředvídatelná a nositelka hříchu. Na druhou stranu jako výrazový prostředek je vnímána křehčeji než muž, a pakliže je zobrazena ve vypjaté a extrémní situaci, je emocionální efekt silnější. Navíc dívka v nesnázích, která na svou rádobu bezmocnost láká svoji kořist, mi přišlo jako zajímavé a kontrastní spojení.

K dispozici jsem neměl živý model. Na jednu stranu studium pózy modelu by bylo pro anatomické ztvárnění figury prospěšné, na druhou stranu by se tím potlačovala fantazie a výtvarná stránka by utrpěla. V tomto případě o imaginaci jde především. Póza, ve které je figura vystavená, má působit emocionálně. Fakticky, je – li vůbec možná, tak jen s velikým vypětím a na malý okamžik.

Téma panoptikum má v sobě jednu určující složku, vedle deformace a kurióznosti je tu nejkrutější prvek, a to vystavení. Ukazovat na odiv veškeré bizarnosti, úchylnosti a intimity. To velké napětí a vzrušení diváka z něčeho odlišného a hnusného, vystaveného na odiv. Jeho uspokojení z rádobu vlastní normality. Uklidnění, když je on sám konfrontován s ilustrací něčeho, co pokládá zdánlivě za negativní. To je krutost, která je atributem

temnoty.

Temnota vystavená a obnažená, naschvál ukazující všem ty nejintimnější partie, lákající do svého odporného lůna. Její tělo bez vitality a života je obrazem psychického šílenství. V poslední fázi bere na sebe podobu oběti. Ve vypětí se sápe po čemkoliv, co může znovu a znovu napadnout.

A tím se sám v sobě dostávám do určitého napětí dvojznačnosti. Na tenký led. Soucit ale není na místě. Zde vidím prospěšnost - vystoupit z hodnocení toho, co je správné. Správné je překročit jen sebe, překonat se, když temnotě dám sadisticky ochutnat její vlastní medicínu, její anatomii, její vnitřní strukturu, protože jedině tak dostanu možnost vystoupit ze zaběhlého cyklu. Toto rozporuplné napětí je mým vlastním válečným pomníkem mojí tvorby. V umění je důležité otevírat i zásuvky, které by měly být v reálném životě zavřené.

Ještě důležitější je chránit si tenkou nit, která dělí svět šílenství od světa, kdy jsem to stále ještě já. Hranice mezi realitou a světem představ se mnohdy mění a rozdíly se stírají. Pravidla přestávají platit, už se nedá říct, co je správné a co ne. Pomyslná vitalita predátora slábne, proměňuje se a stává postupně kořistí. Toto je zlomová fáze, hrůznost kontrastu narůstá. Na jedné straně je propast prázdnoty, kdy bytost ztrácí kromě energie vše včetně identity a paměti a stává se jen kusem otrávené mršiny. Na straně druhé je vítězství a získání nové síly do dalších soubojů.

Protože plastika Temnoty souvisí s mým předchozím dílem a

odkazuje na něj, výstupem bude společná instalace se Srnou, souborem Dead Pop, a Láska je když...

Cílem mé práce je vytvořit sochu, která by byla pro mne přínosná. Divák nemusí být zatížen popisnou obsahovou stránkou věci, stačí, když v něm samotném vyvolá nějaké emoce, a jestli se mu navíc objeví vlastní asociace s něčím, co opravdu prožil, či se zápasem, který musel podstoupit, tak je můj úkol pro mě splněn.

4 PROCES PŘÍPRAVY A TVORBY

Na svou bakalářskou práci jsem byl připravován v rámci školy. Jak teoreticky tak prakticky. Důležitá pro mě byla klasická praktická příprava – kresba a modelování podle živého modelu. Vedle toho tu bylo vedení ateliéru a kolektiv spolužáků, od kterých jsem se mnohému naučil. Ateliér má vliv i na přístup k životu. Dále to bylo studium literatury a filmu. Inspirující je pro mne Lars von Trier s jeho Antikristem a Melancholií. Co mne přitahuje, je jeho mapování lidské duše, odkrývání systému úzkostí a vyhraněných psychických stavů a jeho práce s herci, u kterých se snaží, aby přestali hrát a jen prožívali.

Proces tvorby je procesem dynamickým, který ovlivňuje obrovské množství faktorů. Nejdůležitější je mít z čeho čerpat, takže průběžně je nutné sbírat a vnímat různé podměty, ať už se jedná o informace z literatury, filmu či ze samotného života (čím jsou podměty intenzivnější, tím více splňují účel). Příjemným a velice podnětným je prvek náhody. Náhoda dokáže celý proces tvorby otočit o 180 stupňů a ovlivní celou podobu díla. Například jednou jsem snímal formu z hliněného modelu, došlo k jeho částečné destrukci, která byla tak atraktivní, že stála za nové zaformování. V případě mé bakalářské práce byl prvek náhody také určující.

Chtěl jsem modelovat figuru, pro to je nutné si nejprve vytvořit vnitřní konstrukci, která hlínu udrží pohromadě a model se nehrouť. Kostra se přivazuje k sochařskému stojanu. Následně se na konstrukci nanáší hlína a tím začíná vlastní proces modelování. Původně jsem chtěl dělat figuru stojící. Při hledání vhodného pohybu a

fyziologických poměrů jsem manipuloval s konstrukcí s takovou razancí, že chybný svár zátěž nevydržel a mladý hliněný model se zřítil k zemi. Padl tak esteticky, že jsem nadšeně přehodnotil svůj záměr dělat figuru stojící za ležící. Bylo nutné opatrně přenést model, aby byl zachován zhroucený tvar, na jiný typ stojanu.

Velmi mnoho určující práce se udělá hned na začátku. Já pracuji nejprve s velmi měkkou až bahnitou hlínou, která ve své organické struktuře nese informaci o tom, jak má finální plastika vypadat. Do určité míry je to podobné Boudníkovu explozionalismu. Velmi obtížné je si nastavit soustředění na tvarové asociace a v množství informací nemodelovat postupně, ale soustředit se na části, které se zrovna samy nabízejí. Když mám správně nastavené poměry ve vnitřní konstrukci, je to postup výtvarnější, ale nedá se aplikovat na studii modelu (modelování podle vzoru). Následně jsem si podle „nahozeného“ hliněného modelu pořídil fotodokumentaci živého modelu, sloužící jako doprovodná anatomická pomůcka. Další pomůckou mi byla anatomie pro výtvarníky. Podle fotografií jsem modeloval minimálně i anatomii jsem využíval pouze občas. Důležité je správně si nastavit soustředění a dívat se. Pro mě je velmi často určující povedený detail, ze kterého se odvíjí další konstrukce, tvar a pohyb. Z hlediska klasických sochařských postupů, kdy se začíná od konstrukce a končí detailem, se možná jedná o chybný postup, přesto tento způsob mi přijde zajímavější a záhadnější. Konečná podoba plastiky není daná, proměňuje se a vyvíjí.

Velice je pro mě důležitá konzistence hlíny. Ze začátku modeluji s téměř bahnem, postupně, jak samotný model i

přes časté vlhčení vysychá, dostává se na řadu hlína měkká a také špachtle. Sochařské špachtle jsou mým nejdůležitějším pomocníkem, mám jich velikou sadu a s každou se mi pracuje dobře na něčem jiném. Několik jsem si jich vyrobil sám, jiné jsem si koupil a následně upravil a přebrousil. Nejsem moc závislý na materiálních věcech, ale když se mi ztratí moje oblíbená špachtle, dokáže to nabourat moje soustředění. Její absence proces modelování brzdí a já se musím soustředit na to, jak práci udělat jiným nástrojem. Ke konci, když začíná takzvané „utahování“, tedy práce na detailech, tak mi vyhovuje, když je hlína zatažená až tvrdá. Má to dva důvody. Na detailu například očí nelze pracovat v měkké hlíně, velmi obtížně se udrží tvar a je veliké nebezpečí jeho zničení. Druhým důvodem je, že voda na tvrdé hlíně vytváří téměř až biologické struktury, které lze využít, odkrýt je a nebo poskytnou nové informace o tom, kde je třeba ještě ubrat, kam jít ještě pod povrch. Tuto fázi mám nejraději, plastika jakoby začne vnitřně rezonovat, obrazně mi říkat, co ještě dotáhnout. Velmi často se mi stává, že v této fázi zůstávám až příliš dlouho a musím v sobě svádět vnitřní souboj, abych hliněný model zaformoval.

Tak jako život má své světlé a stinné stránky, stejné je to u sochařství – odměnou je modelování a očistcem je formování. Je to zcela jiný tip práce, modelování je čisté a sofistikované, formování je úmorné, nekreativní a hlavně stresující z obavy o výsledek práce, který může přijít celý vniveč.

5 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE

Začal jsem tím, že jsem si svařil vnitřní konstrukci z drátů a roxorů, na kterou jsem namodeloval figuru. Hliněný model se musí neustále vlhčit pomocí rozprašovače a po skončení práce je nutné ho zabalit do vlhkých hadrů a igelitu.

Když skončí práce na modelování, začíná fáze formování. Rozhodl jsem se z finančních i časových důvodů o typ formy „blindky“. Je to forma jednorázová a dovoluje menší množství dílů. Na hliněný model jsem si nakreslil dělicí roviny tak, aby se mi co nejlépe odlévalo a manipulovalo s díly. Dělicí roviny jsem vytvořil z kousků plastové fólie, které měly konický tvar. Následně jsem nanesl na hliněný model první obarvenou vrstvu sádry. Pak jsem jako kompozit do sádry natvaroval ocelové dráty, bylo nutné respektovat tvar plastiky i dělicích rovin. Tyto dráty jsem zalil do dalších vrstev sádry. Dbal jsem na to, abych u dělicích rovin vytvořil rantl, aby se mi díly formy lépe sesazovaly dohromady. Když je forma hotová, tak se musí rozebrat - oddělit od hliněného modelu. Je to fáze, kdy se mohou velmi poškodit díly, proto se musí pracovat opatrně. Celou formu jsem za pomoci hadice vlhčil, což mělo za následek, že jednotlivé díly v místech dělicí roviny, vlivem vnitřních tlaků, od sebe samy odskočily a umožnily mi tak lepší rozebírání bez nutnosti páčení. I přes velikou snahu se mi největší díl formy nepodařilo udělat zrovna ideálním způsobem, musel jsem jednu jeho část opatrně odříznout flexou a zvýšit tak počet dílu na 9. Když je forma rozebraná, je nutné ji vyčistit od zbytků hlíny a vyspravit, za pomoci sádry, poškození, která utrpěla při rozebírání.

Rozhodl jsem se pro polyesterovou pryskyřici jako finální materiál. Má mnoho estetických výhod i vlastností. Je pevná, nemusí jí být velká vrstva, a tak je finální plastika lehká. Navíc je do určité výšky průsvitná, což je efektivní v rámci vykreslení modelace. Lze snadno pigmentovat. Vzhledem k předchozím zkušenostem vím, že nepigmentovaná pryskyřice zatuhne do nahnědlé okrové barvy, proto, jestli jsem chtěl zvýraznit modelaci, není dobré ji pigmentovat světlejší barvou než onou okrovou. Nevýhodou je, že tento materiál nesmí přijít do styku s vlhkostí.

Musel jsem tedy formu vysušit, aby jednotlivé díly nezměnily vlivem úbytku vody tvar, a musel jsem celou formu složit a svázat jednotlivé díly vázacím drátem. Celý proces jsem potřeboval urychlit. Formu jsem obrátil o 180 stupňů, k tomu účelu jsem si na ní přisádroval dvě latě, aby se váha rozložila. Nad ní jsem umístil dva stoly, které jsem zakryl igelitem, jež jsem po stranách zatížil latěmi. Dvě užší protější strany jsem nechal volné a tam jsem umístil naproti sobě dva horkovzdušné radiátory. Vznikl tak sušící tunel.

Když byla forma suchá, bylo ji nutné odseparovat pomocí šelaku rozmíchaného v lihu. Šelak uzavře v sádře póry a vznikne tak hladký povrch, na který se nanáší film vosku rozpuštěného v benzínu.

Polyesterová pryskyřice, kterou jsem používal, je dvojsložková. Činidlo, které spustí reakci, aby pryskyřice zatuhla, je dobré dávat ve správném poměru, aby materiál nezačal hořet. Musel jsem tedy vše za pomoci chemického nádobí odměřovat. A ještě než jsem pryskyřici nalil do formy, udělal jsem si zkoušku,

abych se ujistil, jestli není vadná. Po první průsvitné vrstvě se musí další dvě laminovat. Další vrstvy jsem obarvil frontonem – práškový pigment. Laminoval jsem pruhy skelné tkaniny tak, že jsem nanesl vrstvu pryskyřice, do ní zatupoval tkaninu a znovu přetřel pryskyřicí. Laminoval jsem jednotlivé díly a pak je k sobě spojil, práci jsem měl usnadněnou, protože forma byla zespoda otevřená.

Jakmile pryskyřice zatuhla, musel jsem odstranit z odlitku formu. Forma se musí rozbít za pomoci dláta a palice. Nakonec jsem musel na plastice zaretušovat dělící roviny a bublinky.

6 POPIS DÍLA

Jedná se o figurální plastiku ženy z polyesterové pryskyřice v životní velikosti. Tělo je vyzáblé, bez vitality, plazí se, je ve vypjaté poloze, natahuje se.

7 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

V současnosti, kdy konceptuální způsob si v umění vybírá mnohem větší prostor, než si zaslouží, tak pozitivum vidím v možnosti svobodnější interpretace. Snažit se řešit celou věc celistvě, jít sám v sobě do hloubky a to následně zúročit v konečné podobě. Vždy je lepší spektrum, než hledání jednoho jediného přístupu, já zastupuji „odstín“, kde reprezentuji pevné spojení díla a vnitřních extrémních prožitků.

8 SILNÉ STRÁNKY A SLABÉ STRÁNKY

Silnou stránku vidím v autenticitě, v tom, že jsem o bakalářské práci intenzivně přemýšlel. Na druhou stranu se objevuje velká subjektivita, která nikdy nebude dokonale přenosná na druhé. To, co znamená dílo pro mne, nemůže být stejné, co znamená pro jiné. Přesto si myslím, že obsahuje napětí a vyvolává emoce. Sám bych si představoval lepší řemeslné zpracování.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Literatura

ECO, Umberto. *Dějiny ošklivosti*. Praha: Argo, 2007. ISBN: 978-80-7203-893-0

HALL, James A. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*. Praha: Paseka, 2008. ISBN: 978-80-7185-902-4

CAMUS, Albert. *Mor*. Praha: Alois Hynek, 1997. ISBN 80-85906-63-5

KAFKA, Franz. *Proměna*. Praha: Nakladatelství Franze Kafky, 2003. ISBN 978-80-86911-40-3

LE GOFF, Jacques; TRUONG, Nicolas. *Tělo ve středověké kultuře*. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-826-6

NIETZSCHE, Fridrich. *Tak pravil Zarathustra*. Praha: XYZ, 2009. ISBN: 978-80-7388-147-4

B) Internetové zdroje

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Panoptikum> 8.5. 2014

RESUMÉ

I made my bachelor thesis "Panopticon" from my sculptural perspective. At first I was looking for continuity with my previous work, because the continuity of the work is important to me. In my previous work, I dealt with the most intense manifestations of existence. It is love, death and life in all its diversity, which I am trying to explore in myself intensively. I am trying to perceive even the most extreme aspects of life by the most extreme way, to gain experience and have something to draw from. What is important is the intensity of the phenomenon, not whether it is light or dark. The knowledge, experiences and emotions are the basics of my work and a reflection of my situation. It is important for me to make my sculptures evoke emotions in people and not leave them cold. I'm trying to expose the fragile things in an extreme position, wounded and confused. In existential themes the destruction, danger and anxiety without exception began to emerge, as they were attacked by disease of darkness.

Allegory of darkness became the motive of my panopticon. Both combines distortion, disfigurement, negativity. In the panopticon are to people for money exposed other people affected by physical abnormalities. There is a great and cruel tension. I am trying to partially reverse this process. Physical disability is not the image of the soul. I made my sculpture, so that the soul of darkness is associated with the body, the surface is a reflection of the inside. I tried to look for attributes of negativity, which include the element of exposure in the panoptical sense. I want to close a dark period of my work inside myself, because I am exhausted by its

demandingness. A survey of this topic moves the whole thing into the personal level, this is a way to deal with it and move further and also a function of my work.

I created a figural sculpture of a woman. The being has a skinny body without vitality, it is crawling, it is in a tense position. I tried to make her cause tension in the viewer - the emotions associated with ugliness and, on the other side, with compassion. The impression of madness underlines the fact that the woman deliberately exposes even the most intimate parts. The woman's body is intensively trying to reach something, looking for something that she could infect again and again.

My thesis also deals the way which I go in sculpting - both intellectually and technically. It deeper analyzes the attributes of the work. It describes the entire process of creation and workflow.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – 01Modelování, fotografie, foto vlastní

Příloha 2 – 02Forma, fotografie, foto vlastní

Příloha 3 – 03Pomůcky formování, fotografie, foto vlastní

Příloha 4 – 04Pracovní prostředí, fotografie, foto vlastní

Příloha 5 – 05Laminování, fotografie, foto vlastní

Příloha 6 – 06Pomůcky laminování, fotografie, foto vlastní

Příloha 7 – 07Realizace1, fotografie, foto vlastní

Příloha 8 – 08Realizace2, fotografie, foto vlastní

Příloha 9 – 09Realizace3, fotografie, foto vlastní

Příloha 10 – 10Plán instalace

Příloha 11 – CD-ROM, elektronická verze bakalářské práce s
fotodokumentací

01 Modelování, fotografie, foto vlastní

02 Forma, fotografie, foto vlastní

03 Pomůcky formování, fotografie, foto vlastní

04 Pracovní prostředí, fotografie, foto vlastní

05 Laminování, fotografie, foto vlastní

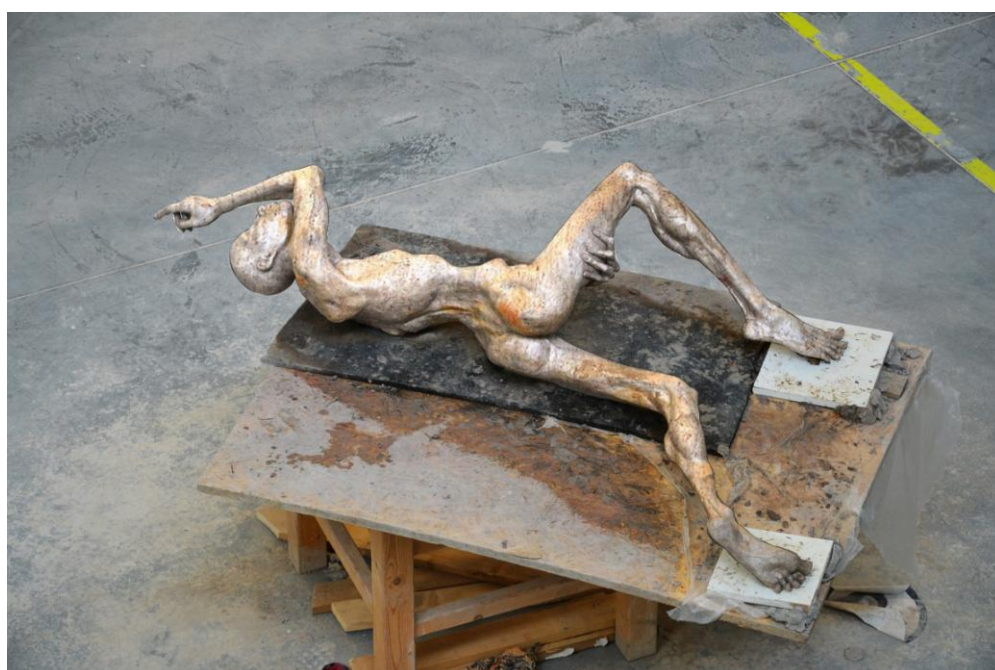
06Pomůcky laminování, fotografie, foto vlastní

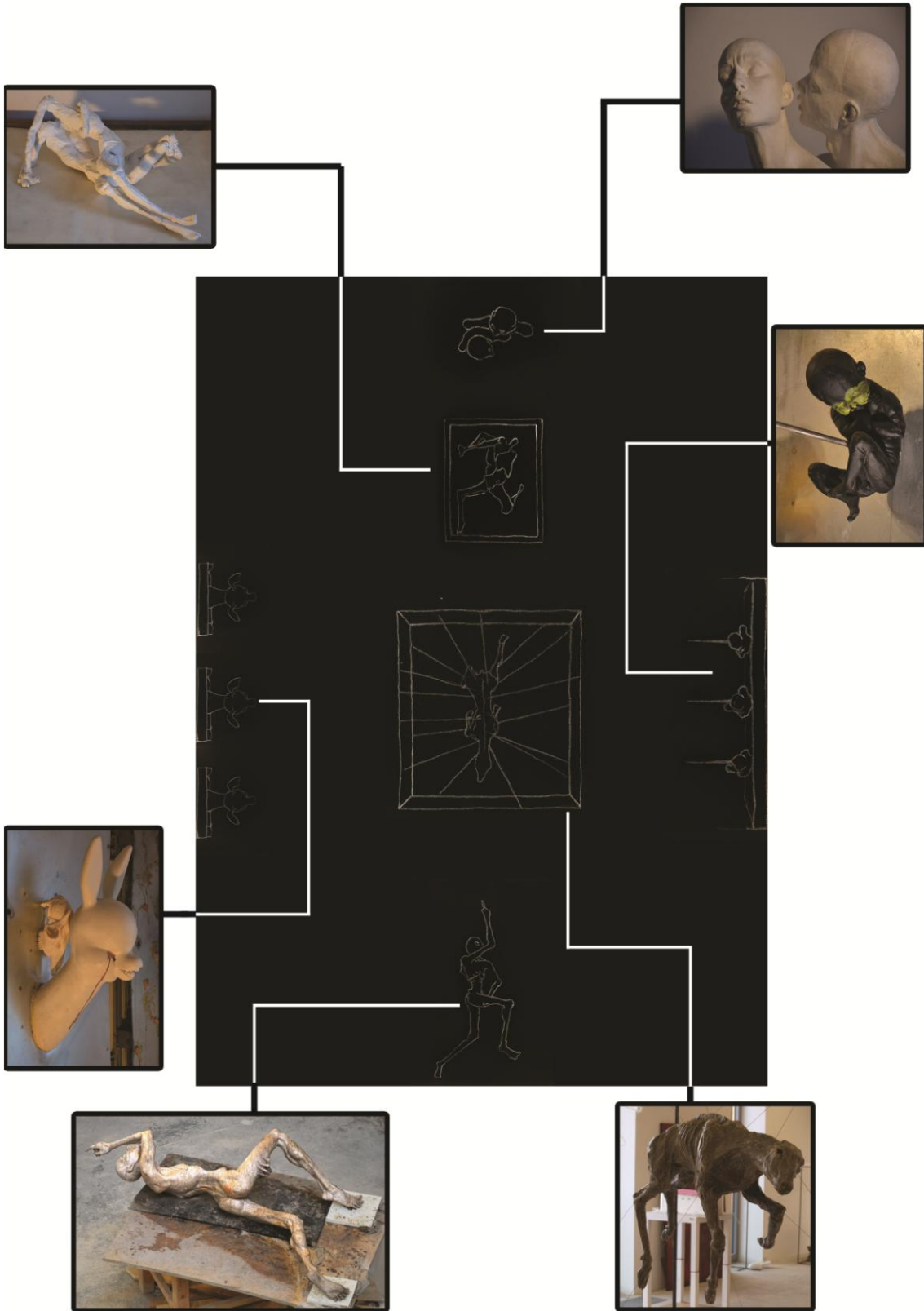
07Realizace1, fotografie, foto vlastní

08Realizace2, fotografie, foto vlastní

09Realizace3, fotografie, foto vlastní

10Plán instalace